

รูปแบบการนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดี
โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ฯ ครั้งที่ 9
“ชุมชนนักปฏิบัติ สู่ การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21”
สำหรับอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

ชื่อเรื่อง/แนวปฏิบัติที่ดี	ชุมชนนักปฏิบัติ : พลังขับเคลื่อน MCT สู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 The Community of Practices : Passion toward Learning Organizations in the 21 st Century
ชื่อ-นามสกุลผู้นำเสนอ	อาจารย์ณริศา ชัยสุขมงคลลาภ และอาจารย์กุลธิดา สายพรหม
ชื่อสถาบันการศึกษา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
หน่วยงาน	คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
เบอร์โทรศัพท์	0-2282-9009-15 ต่อ 6854
เบอร์โทรสาร	0-2628-5204
E-mail address	pa_nae@hotmail.com และ kultida_zine@hotmail.com

CoP 3 การบริการวิชาการ

องค์ประกอบประเด็นการเขียนบทความแนวปฏิบัติที่ดี
โครงการประชุมสัมมนาเครือข่ายการจัดการความรู้ฯ ครั้งที่ 9
“ชุมชนนักปฏิบัติ สู่ การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21”
สำหรับอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

ชุมชนนักปฏิบัติ : พลังขับเคลื่อน MCT สู่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21
The Community of Practices : Passion toward Learning Organizations in the 21st Century

อาจารย์ณริศา ชัยสุขุมงคลลาภ
อาจารย์กุลธิดา สายพรหม
อาจารย์ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน pa_nae@hotmail.com
อาจารย์ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน kultida_zine@hotmail.com

บทสรุป

คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ได้จัดทำโครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2559 เพื่อเป็นโครงการต้นแบบที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการความรู้ โดยอาศัยเครื่องมือ “7 ชุมชนนักปฏิบัติ” ในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะร่วมกัน ด้านการบริการวิชาการแก่สังคมที่บูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนการสอน การพัฒนานักศึกษา ตลอดจน การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และงานวิจัย โดยมีการบริหารจัดการตามกรอบการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นพลังขับเคลื่อนให้คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน (MCT) เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21

วิธีการดำเนินงานการจัดการความรู้ ประกอบด้วย การกำหนดประเด็นความรู้ การกำหนดสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ และการถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามประเด็นความรู้ ทั้ง 7 ชุมชนนักปฏิบัติ ได้แก่ การเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักศึกษา (CoP1) งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ (CoP2) การบริการวิชาการ (CoP3) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (CoP4) การบริหารจัดการ (CoP5) การประกันคุณภาพการศึกษา (CoP6) และการพัฒนานักศึกษา (CoP7)

ผลการดำเนินงาน 1) ได้พัฒนาเครื่องมือทางการสื่อสารการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนด้วยการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ชุมชนผ่านสารคดีสั้น เรื่อง ศิลป์ผืนผ้า ล้านนาไท-ยวน 2) ได้สืบสานและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชุมชนชาวไท-ยวน อำเภอเส้าไห้ จังหวัดสระบุรี และ 3) ได้ประชาสัมพันธ์คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ให้เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางมากขึ้น ทั้งจากสื่อบุคคล คือ ชาวชุมชนไท-ยวน และสื่อโทรทัศน์ คือ รายการ BEC News Tonight สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 (SD 28)

Results

The faculty of Mass Communication Technology do a project “The Marketing tools development for community products” (fiscal year 2016). This project is a model of a good practices of Knowledge Management (KM) by “7 Community of Practices”

“The Marketing tools development for community products” (fiscal year 2016) is an outreach services job that integrated the core idea of university missions and Quality Assurance in Education composed of Instruction , Student development, Culture preservation and Research. This project is aim to be the organizations in the 21st Century. 7 Community of Practices for Knowledge Management (KM) consist of the knowledge setting , the member searching and the exchange of knowledge. CoP1-Instruction for Student development, CoP2- Research or Creativity Idea, CoP3-Outreach services job, CoP4-Culture preservation, CoP5- Management, CoP6-Quality Assurance in Education and CoP7-Student development

Results 1) The Tai Yuan-Saraburi textile documentary is a marketing tools for community products. 2) Preservation culture of Tai Yuan-Saraburi. 3) The faculty of Mass Communication Technology was known from personal media, Broadcasting media. (BEC news tonight program Thai Television Channel 3)

คำสำคัญ ชุมชนนักปฏิบัติ การจัดการความรู้

บทนำ

การเกิดขึ้นของสื่อใหม่ การหลอมรวมของเทคโนโลยีสื่อสารสนเทศและโทรคมนาคม รวมถึงการเปลี่ยนผ่านในวงการโทรทัศน์ไทยจากระบบแอนะล็อกสู่ระบบดิจิทัล ทำให้โลกยุคดิจิทัลไม่เพียงเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเท่านั้น หากแต่ยังมีอัตราความเร็วสูงอีกด้วย ส่งผลให้องค์กรสื่อต้องการบุคลากรที่เป็นมืออาชีพ พร้อมไปด้วยความรู้ทั้งทางวิชาการ มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ และมีทักษะหลากหลาย หรือที่เรียกว่า Multi-tasking (สถาบันวิชาการสื่อสารฯ, 2557: 97) ทำให้ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน (The Faculty of Mass Communication Technology: MCT) ให้ความสำคัญกับ “การจัดการเรียนรู้ ควบคู่บูรณาการ” เพื่อผลิตบัณฑิตนักสื่อสารมวลชนมืออาชีพ ในศตวรรษที่ 21

จากนโยบายดังกล่าว คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน จึงนำกลไก “ชุมชนนักปฏิบัติ” (Community of Practice: CoP) มาเป็นแนวทางในการจัดการความรู้ เพื่อผลักดันกลยุทธ์และขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ และสร้างรายได้เปรียบเหนือคู่แข่ง โดยผ่านการรวมตัวกันระหว่างอาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุน ที่มาแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ จนนำไปสู่การต่อยอดองค์ความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง และกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรในที่สุด ด้วยเหตุนี้คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน จึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณท์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2559 เพื่อเป็นโครงการต้นแบบ ที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการความรู้ โดยอาศัยเครื่องมือ “7 ชุมชนนักปฏิบัติ” ในการแลกเปลี่ยนองค์

ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะร่วมกัน ด้านการบริการวิชาการแก่สังคมที่บูรณาการเข้ากับการจัดการเรียน การสอน การพัฒนานักศึกษา ตลอดจนการทำงานบูรณาการศิลปวัฒนธรรม และงานวิจัย โดยมีการบริหารจัดการ ตามกรอบการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะทำให้คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

วิธีการดำเนินงาน

วิธีการจัดการความรู้ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อมุ่งสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 โดยอาศัยเครื่องมือ 7 ชุมชนนักปฏิบัติ ผ่านการดำเนินโครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทาง การตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2559 มีรายละเอียดดังนี้

1. รายละเอียดโครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน

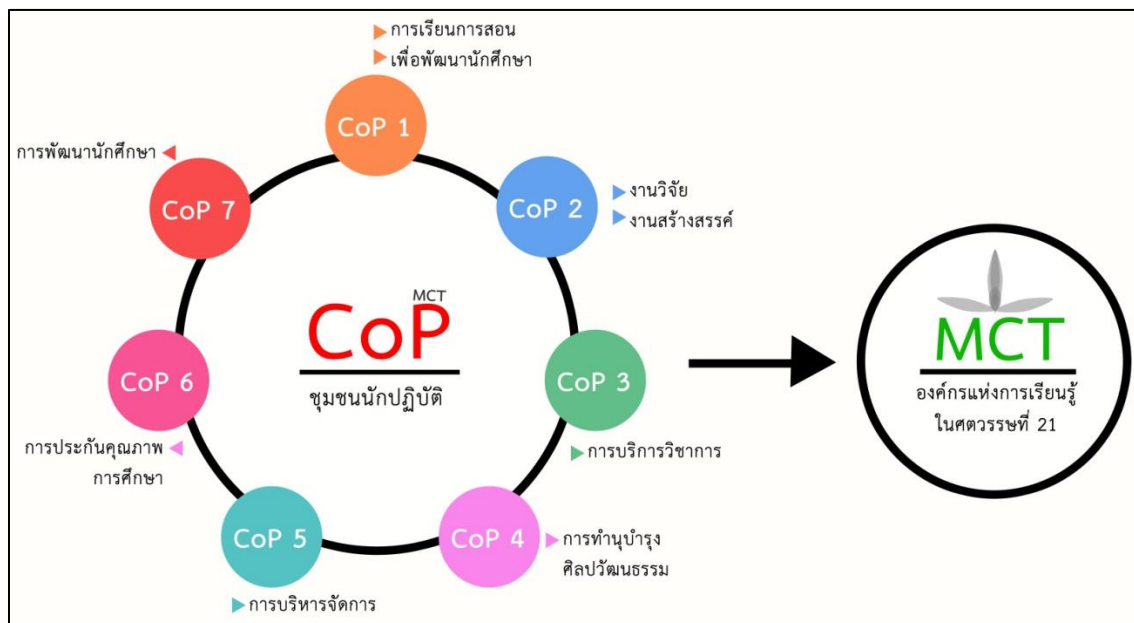
โครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2559 เป็นโครงการบริการวิชาการแก่สังคม ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาเครื่องมือ ทางการตลาด และร่วมกับชุมชนเพื่อพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดที่เหมาะสมสำหรับ การประชาสัมพันธ์สินค้าและรองรับกับการที่ประเทศไทยจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งแบ่งการดำเนินงาน เป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การผลิตสื่อเพื่อประชาสัมพันธ์วิสาหกิจชุมชน (สื่อสารคดีสั้นชุด ศิลป์พื้นผ้า ล้านนา ไท-ยวน) ในวันเสาร์ที่ 3 และวันอาทิตย์ที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2558 ณ หอวัฒนธรรมไทยวน ตลาดทำน้าบ้านต้น ตาล กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านต้นตาล ถนนสายวัฒนธรรม อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี

ระยะที่ 2 การฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน ในวันอาทิตย์ที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 ณ ตลาดทำน้าบ้านต้นตาล อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี

2. วิธีการจัดการความรู้

วิธีการจัดการความรู้ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อมุ่งสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ใน ศตวรรษที่ 21 โดยอาศัยเครื่องมือ 7 ชุมชนนักปฏิบัติ ผ่านโครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทาง การตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน มีดังนี้

CoP 1: การเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาบัณฑิต

- ประเด็นความรู้
 1. ถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิต
 2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิต
- สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ
 1. ประธานหลักสูตรทั้ง 3 หลักสูตร
 2. อาจารย์ประจำสาขาวิชาทั้ง 3 หลักสูตร
 3. บุคลากรสนับสนุนฝ่ายวิชาการและวิจัย
- การถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 1. การบูรณาการเรียนการสอนแบบข้ามวิชา (Transdisciplinary) โดยสมาชิกในชุมชนร่วมกันกำหนดรายวิชา ประเด็น และวางแผนการบูรณาการเรียนการสอนแบบข้ามวิชา ที่จะมีการเรียนการสอนแบบข้ามวิชา ดังนี้
 - 1.1 รายวิชาการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์เบื้องต้น และรายวิชาจากและอุปกรณ์ประกอบฉากเพื่อการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์
 - 1.2 มอบหมายชิ้นงานให้นักศึกษาผลิตสารคดีสั้นเพื่อประชาสัมพันธ์วิสาหกิจชุมชน เรื่อง ศิลป์ผืนผ้า ล้านนาไทย-วน ความยาว 15 นาที
 2. การบูรณาการเรียนการสอนกับงานบริการวิชาการแก่สังคม โดยสมาชิกในชุมชนร่วมกันกำหนดรายวิชา ประเด็น และวางแผนการบูรณาการเรียนการสอนกับงานบริการวิชาการแก่สังคม ดังนี้
 - 2.1 รายวิชาการบริหารงานลูกค้าในงานโฆษณาและประชาสัมพันธ์ และรายวิชาเทคโนโลยีสื่อสมัยใหม่
 - 2.2 มอบหมายให้นักศึกษาเป็นวิทยากรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อกลวิธีการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชนและวิสาหกิจชุมชน และการใช้สื่อสมัยใหม่อย่างสร้างสรรค์

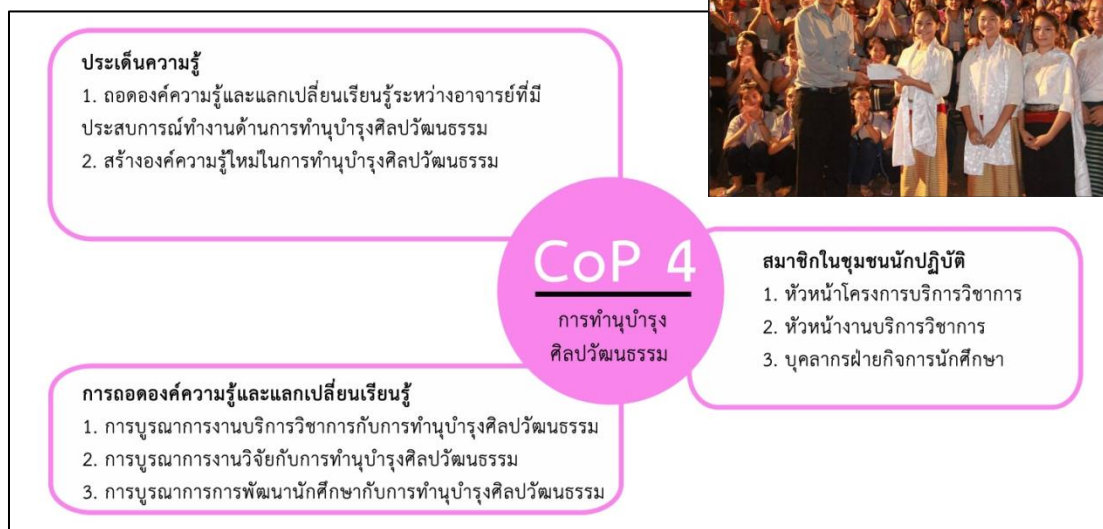
CoP 2: งานวิจัยและงานสร้างสรรค์

- ประเด็นความรู้
 1. ถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์
 2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ในการทำงานวิจัยและงานสร้างสรรค์
- สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ
 1. ประธานหลักสูตรทั้ง 3 หลักสูตร
 2. อาจารย์ประจำสาขาวิชาทั้ง 3 สาขาวิชา
 3. นักวิจัย (อาจารย์ณิศา ชัยสุภมมงคลลาภ)
- การถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 1. การบูรณาการงานวิจัยกับงานบริการวิชาการแก่สังคม โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดประเด็น และหัวข้องานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานบริการวิชาการภายใต้โครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน คือ “รูปแบบการสื่อสารเพื่อสืบสานวัฒนธรรมไทยวน”
 2. การบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย คือ รายวิชาสุนทรียศาสตร์เพื่องานสื่อสารมวลชน

CoP 3: การบริการวิชาการ

- ประเด็นความรู้
 1. ถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการให้บริการวิชาการ
 2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ในการให้บริการวิชาการ
- สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ
 1. ประธานหลักสูตรทั้ง 3 หลักสูตร
 2. อาจารย์ประจำสาขาวิชาทั้ง 3 สาขาวิชา
 3. หัวหน้าโครงการบริการวิชาการ (อาจารย์กุลธิดา สายพรหม)
- การถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 1. การบูรณาการงานบริการวิชาการแก่สังคมกับการเรียนการสอน โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดรายวิชา ประเด็น และการวางแผนการบูรณาการกับงานบริการวิชาการแก่สังคม ดังนี้
 - 1.1 รายวิชาการบริหารงานลูกค้าในงานโฆษณาและประชาสัมพันธ์ และรายวิชาเทคโนโลยีสมัยใหม่
 - 1.2 มอบหมายให้นักศึกษาเป็นวิทยากรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อกลวิธีการสื่อสารการตลาดเพื่อผลิตภัณธ์ของวิสาหกิจชุมชน และการใช้สื่อสมัยใหม่อย่างสร้างสรรค์
 2. การบูรณาการงานบริการวิชาการกับงานวิจัย โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดประเด็น และหัวข้องานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานบริการวิชาการภายใต้โครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณธ์ชุมชน คือ “รูปแบบการสื่อสารเพื่อสืบสานวัฒนธรรม ไทย-ยวน”

CoP 4: การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

- ประเด็นความรู้
 1. ถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
 2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ
 1. หัวหน้าโครงการบริการวิชาการ “โครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน” (อาจารย์กุลธิดา สายพรหม)
 2. หัวหน้างานบริการวิชาการแก่สังคม (อาจารย์กุลธิดา สายพรหม)
 3. บุคลากรสนับสนุนฝ่ายกิจการนักศึกษา
- การถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 1. การบูรณาการงานบริการวิชาการแก่สังคมกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดประเด็น และการวางแผนการบูรณาการกับงานบริการวิชาการกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้วยการลงพื้นที่ให้บริการวิชาการ ณ ชุมชนไท-ยวน อำเภอสายบุรี
 2. การบูรณาการงานวิจัยกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดประเด็น และหัวข้องานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม คือ “รูปแบบการสื่อสารเพื่อสืบสานวัฒนธรรมไท-ยวน”
 3. การบูรณาการการพัฒนานักศึกษากับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดประเด็น และวางแผนการดำเนินการให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาวชุมชนไท-ยวน อำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี

CoP 5: การบริหารจัดการ

- ประเด็นความรู้
 1. ถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการบริหารจัดการ
 2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ในการบริหารจัดการ
- สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ
 1. หัวหน้าโครงการบริการวิชาการ “โครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน” (อาจารย์กุลธิดา สายพรหม)
 1. ประธานหลักสูตร ทั้ง 3 หลักสูตร
 2. อาจารย์ประจำสาขาวิชา ทั้ง 3 หลักสูตร
- การถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 1. การบริหารจัดการโครงการบริการวิชาการ โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดแผนงานบริการวิชาการ ประจำปีงบประมาณ 2559 ล่วงหน้า ก่อนการดำเนินโครงการ โดยมีมติรับรองจากคณะกรรมการบริหารงานบริการวิชาการแก่สังคม เมื่อวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2558
 2. การบริหารจัดการการเรียนการสอน โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดรายวิชาประเด็น และวางแผนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ

ประเด็นความรู้

1. ถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ในการประกันคุณภาพการศึกษา

CoP 6

การประกัน
คุณภาพการศึกษา

สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ

1. หัวหน้างานบริการวิชาการ
2. หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา
3. บุคลากรฝ่ายวิชาการและวิจัย
4. บุคลากรฝ่ายวางแผน

การถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. การดำเนินโครงการบริการวิชาการตามกรอบประกันคุณภาพการศึกษา

CoP 6: การประกันคุณภาพการศึกษา

- ประเด็นความรู้

1. ถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ในการประกันคุณภาพการศึกษา

- สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ

1. หัวหน้างานบริการวิชาการแก่สังคม (อาจารย์กุลธิดา สายพรหม)

2. หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา (ดร.ฉันทนา ปาปัดถา)

3. บุคลากรสายสนับสนุนฝ่ายวิชาการและวิจัย

4. บุคลากรสายสนับสนุนฝ่ายวางแผน

- การถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่สังคม ภายใต้กรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามวงจรคุณภาพการศึกษา โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดแผนงาน (Plan) การดำเนินงานและเก็บข้อมูล (Do) การประเมินคุณภาพ (Check) และการเสนอแนวทางการปรับปรุง (Act) เพื่อนำไปสู่การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

CoP 7: การพัฒนานักศึกษา

- ประเด็นความรู้

1. ถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการพัฒนานักศึกษา

2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนานักศึกษา

- สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ
 1. รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา (อ.ณัฐภณ สุเมธธิดม)
 2. รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย (ดร.วิซพพร เทียบจัตรัส)
 3. บุคลากรสายสนับสนุนฝ่ายกิจการนักศึกษา
 4. บุคลากรสายสนับสนุนฝ่ายวิชาการและวิจัย
- การถอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การพัฒนานักศึกษา ภายใต้วิสัยทัศน์ “ผลิตนักสื่อสารมวลชนมืออาชีพ” ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน โดยสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติร่วมกันกำหนดนโยบาย และแผนงานการพัฒนานักศึกษาให้มีความพร้อมในการเป็นนักสื่อสารมวลชนมืออาชีพ ซึ่งได้เปิดโอกาสให้นักศึกษามีประสบการณ์การทำงานด้านการผลิตสื่อสารคดีโทรทัศน์ เรื่อง ศิลป์ผืนผ้า ล้านนาไท-ยวน เมื่อวันที่ 3-4 ตุลาคม พ.ศ. 2558 และให้นักศึกษามีประสบการณ์การสื่อสารในที่สาธารณะ โดยการเป็นวิทยากรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ในหัวข้อ กลวิธีการสื่อสารการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน และการใช้สื่อสมัยใหม่อย่างสร้างสรรค์ เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 โดยทั้ง 2 กิจกรรมนี้ ดำเนินงานภายใต้โครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดและผลิตภัณฑ์ชุมชน

ผลการดำเนินงาน

ผลการจัดการความรู้ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน เพื่อมุ่งสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 โดยอาศัยเครื่องมือ 7 ชุมชนนักปฏิบัติ ผ่านการดำเนินโครงการฝึกอบรมการพัฒนาเครื่องมือทางการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2559 มีดังนี้

1. ได้พัฒนาเครื่องมือทางการสื่อสารการตลาดเพื่อผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน โดยชุมชนชาวไทย-ยวน อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี ได้คัดเลือกและนำเสนอสารคดีสั้น เรื่อง ศิลป์ผืนผ้า ล้านนาไท-ยวน ซึ่งเป็นสารคดีที่นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงผลิตขึ้น ในรายวิชาการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์เบื้องต้น และรายวิชาภาคและอุปกรณ์ประกอบฉากเพื่อการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์ ไปใช้ในการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ (ผ้าทอมือไทย-ยวน) ของชุมชน และเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่รู้จักมากขึ้น นอกจากนี้ชุมชนยังได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ กลวิธีการสื่อสารการตลาด และพัฒนาทักษะด้านใช้สื่อใหม่อย่างสร้างสรรค์ในการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของชุมชน เพื่อให้ชุมชนเติบโตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

2. การสืบสานและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชุมชนชาวไทย-ยวน อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี โดยเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ซึ่งเป็นการสนับสนุนส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไทย การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่ยั่งยืน และยังได้ปลูกฝังและส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ชื่นชม ห่วงแหน และเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม เพื่อให้คงอยู่คู่ประเทศไทยสืบไป

3. ได้พัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตนักสื่อสารมวลชนที่มีทักษะวิชาชีพ โดยเห็นความสำคัญในด้านข้อมูล และความถูกต้องของข้อมูล นอกจากนี้ยังเป็นการหล่อหลอมการมีสำนึกรัก ห่วงเห็นชุมชน สังคม ประเทศชาติ และมีจิตสำนึก จิตสาธารณะในการช่วยเหลือสังคมด้านต่างๆ ให้เกิดขึ้นในใจของนักศึกษา และยังเป็นการปลูกฝังทักษะการจัดการ การบริหารโครงการที่จะต้องเริ่มต้นจากการหาข้อมูล การวางแผน การลงมือปฏิบัติ และการประเมินผล ซึ่งเป็นทักษะชีวิต (Soft Skill) ที่มีความสำคัญ

4. การประชาสัมพันธ์คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ให้เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางมาก ด้วยการให้บริการวิชาการแก่สังคมที่คำนึงถึงความต้องการของชุมชนเป็นหลัก และคืนกำไรในสิ่งที่ดีงามสู่ชุมชน โดยประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อบุคคล คือ ชาวชุมชนไท-ยวน และสื่อโทรทัศน์ คือ รายการ BEC News Tonight ในรายงานพิเศษเรื่อง วัฒนธรรมไท-ยวน ออกอากาศวัน ที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2558 และรายงานพิเศษเรื่อง การศึกษาเพื่อช่วยเหลือชุมชน ออกอากาศวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2558

แนวปฏิบัติที่ดี “ชุมชนนักปฏิบัติ: พลังขับเคลื่อน MCT ศูนย์การแห่งการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21

1. ค้นหาเครือข่ายหรือกลุ่มคนที่อาจมีแนวโน้มจะพัฒนาเป็นชุมชนนักปฏิบัติ โดยต้องหาสมาชิก 7 ชุมชนนักปฏิบัติ ได้แก่ การเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักศึกษา (CoP1) งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ (CoP2) การบริการวิชาการ (CoP3) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (CoP4) การบริหารจัดการ (CoP5) การประกันคุณภาพการศึกษา (CoP6) และการพัฒนานักศึกษา (CoP7)

2. ประชุม ชี้แจง และรับนโยบายการจัดการความรู้จากผู้บริหาร เพื่อให้สมาชิก 7 ชุมชนนักปฏิบัติมีความเข้าใจเป้าหมายของการจัดการความรู้อย่างถูกต้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยใช้การสื่อสารแบบบนลงล่าง (Top Down)

3. ประชุมสมาชิก 7 ชุมชนนักปฏิบัติ เพื่อกำหนดประเด็นความรู้ที่ชัดเจน โดยใช้การสื่อสารแบบคละฝ่าย ซึ่งเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ และทักษะร่วมกันกับฝ่ายงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายวางแผน ฝ่ายวิชาการและวิจัย และฝ่ายกิจการนักศึกษา

4. ประชุมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะร่วมกัน โดยใช้การสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ ซึ่งอาจเป็นการพูดคุยกันระหว่างรับประทานอาหาร และเวลาว่างจากการสอนหรือการปฏิบัติงาน

5. ถอดองค์ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะร่วมกันของสมาชิก 7 ชุมชนนักปฏิบัติ โดยนำมารวบรวมเป็นองค์ความรู้ใหม่ ในด้านการจัดการความรู้ตามประเด็นความรู้นั้นๆ

6. ทดลองนำประเด็นความรู้จากสมาชิก 7 ชุมชนนักปฏิบัติ ไปใช้ในการดำเนินงาน เพื่อ ประเมินผล และนำไปพัฒนาปรับปรุงการจัดการความรู้ ด้วยเครื่องมือชุมชนนักปฏิบัติต่อไป

7. นำผลการดำเนินงานตามการจัดการความรู้ไปเผยแพร่สู่สาธารณะชน ทั้งสื่อบุคคล สื่อ วิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์

สรุป

คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ได้จัดการความรู้ โดยอาศัยเครื่องมือ “ชุมชนนักปฏิบัติ” ในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงานระหว่างอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนด้วยกันซึ่งเป็น เครื่องมือที่สำคัญ ในการถ่ายทอดประสบการณ์ที่แต่ละสมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติมีความชำนาญให้แก่กัน รวมทั้งยังสามารถสร้างความสมัครสมานสามัคคีในองค์กร เพื่อให้บรรลุการเป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 โดยมีปัจจัยที่ทำให้เกิดผลสำเร็จ ดังนี้

1. ผู้บริหารองค์กรทุกระดับเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนการจัดตั้งชุมชนนักปฏิบัติ สำหรับประเด็นที่เป็นหัวใจขององค์กรอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. สมาชิกชุมชนนักปฏิบัติ ต้องมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับหลักการและความสำคัญของ เป้าหมายการจัดการความรู้และประโยชน์ในการจัดชุมชนนักปฏิบัติที่เข้มแข็ง

3. มีการเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับองค์กร เพื่อการพัฒนาการจัดการความรู้ที่มี ประสิทธิภาพ และทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันได้ตลอดเวลา ไม่จำกัดพื้นที่ และไม่จำกัดเวลา

4. มีการยกย่องชมเชยและการให้รางวัล เพื่อเป็นแรงจูงใจให้อาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนใน องค์กรเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการความรู้ ทั้งการให้คุณค่า ด้วยการชมเชย การให้มูลค่า ด้วยการให้ ค่าตอบแทน และการบูรณาการแผนการยกย่องชมเชยกับการให้รางวัลเข้ากับระบบประเมินผลงานประจำปี

ทั้งนี้ความท้าทายต่อไปในการดำเนินกิจกรรมการจัดการความรู้ในอนาคต นั่นคือ “การจัดการ ความรู้ ควบคู่บูรณาการ สู่สำนักสื่อสารฯ มีอาชีพ” ซึ่งเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้นักศึกษา โดยเปิด ประสบการณ์นอกห้องเรียน ได้มีโอกาสเรียนรู้ สละสม บ่มเพาะ และสัมผัสกับโลกแห่งการทำงานจริง จน นำไปสู่การเป็นบัณฑิตที่มีความรอบรู้ ทั้งทางวิชาการ และมีความเชี่ยวชาญใน วิชาชีพ พร้อมปฏิบัติงานจริงในรูปแบบ บริษัทจำลองของคณะเทคโนโลยี สื่อสารมวลชน และมีความสามารถในการเข้าร่วมการแข่งขันใน ระดับประเทศ

บรรณานุกรม

สถาบันวิชาการสื่อสารฯ. 2557. สื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

